

Dosarul nr. 3ra-219/22
2-19104519-01-3ra-23022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, V. Negru)

DECIZIE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției
generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Țîcu Maria și Asociația
Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/610 cu privire la declararea nulității actelor
administrative.

împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău și menținută
hotărârea din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 10 august 2016, SA „Semnal” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și
amenajare, persoană terță Țîcu Maria, prin care a solicitat declararea nulității
Dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la
eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX, str.
XXXXX și a Ordinului de repartiție a spațiului eliberat Mariei Țîcu, pentru odaia nr.
X din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX, str. XXXXX.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 8 iunie 2016, Primăria
municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 626-d, cu privire la eliberarea ordinului
de repartiție pentru apartamentul X din str. XXXXX mun. XXXXX, Mariei Țîcu.

Ulterior, Direcția generală locativ comună a eliberat ordinul de repartiție
Mariei Țîcu pentru odaia nr. XX din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Având în vedere prevederile art. 53 din Constituția Republicii Moldova și
art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a
susținut că reieșind din gravele încălcări admise la emiterea dispoziției nr. 626-d din

8 iunie 2016 precum și a ordinului de repartitie, a solicitat pârâtului, prin cererea prealabilă, revocarea acesteia, deoarece actul administrativ a fost adoptat de către o autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor lui, cerere care însă a rămas fără răspuns.

A menționat că SA „Semnal”, deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, astfel încât doar SA „Semnal” este în drept conform legii să elibereze ordine din repartitie, persoanelor fizice-salariații societății SA „Semnal”.

SA „Semnal” a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării și anume ordinele de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabelul nominal pe încăperile din imobilul din str. XXXXX mun. XXXX, precum și a întocmit lista cu numerotarea odăilor.

Astfel, Primăria municipiului Chișinău, Direcția generală locativ comunală și amenajare nu deține niciun drept legal să elibereze acte pe care doar SA „Semnal” are dreptul să le elibereze salariaților acestora.

A specificat că actele administrative în baza cărora Primăria municipiului Chișinău a invocat că ar deține careva drepturi asupra bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, nu produc efecte juridice, fiind contestate în instanța de judecată precum și suspendate efectele lor.

A indicat că la data de 11 noiembrie 2002, a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXX mun. XXXXX, către Primăria mun. Chișinău, care prin hotărârea din 4 decembrie 2003 a Curții Supreme de Justiție a fost anulată.

Ulterior, la data de 19 mai 2015, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr. 3/25-3 prin care a acceptat transmiterea în proprietatea mun. Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locative-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, căminul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

La data de 8 iulie 2015, SA „Semnal” aflând despre decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, realizând caracterul ilegal al acesteia, a depus către Consiliul municipal Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea acesteia, care la fel a rămas fără răspuns.

A menționat că odată cu contestarea dispoziției nominalizate în instanța de judecată, prin încheierea din 18 august 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost dispusă suspendarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, prin care s-a decis transmiterea în proprietatea mun. Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generală locativă comunală și amenajare imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, cu aplicarea sechestrului asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX, care produce efecte juridice până în prezent.

A considerat că ulterior, la data de 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chișinău a emis ilegal decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiune economică a Direcției generală locativ comunale și amenajare a bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Totodată, prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost dispusă suspendarea executării deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016

emisă de Consiliul municipal Chișinău, cu aplicarea sechestrului asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

A indicat că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 era suspendată la momentul emiterii deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis un act ilegal, contrar legislației în vigoare, care încalcă flagrant actele de dispoziție ale instanței de judecată.

La data de 10 iunie 2016, SA „Semnal” a recepționat răspunsul Cancelariei de Stat nr. 13.05/014-1066 din 8 iunie 2016, prin care Cancelaria de stat a informat că a efectuat controlul legalității deciziei sus menționate și a constatat că decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat Cancelaria de Stat a emis notificarea nr. 1304/01-1009 privind abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În opinia reclamantei, o altă circumstanță care demonstrează ilegalitatea actelor administrative constituie faptul că în procedura executorului judecătoresc Evelina Marianciuc se află documentul executoriu nr. 3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost obligat Departamentul Privatizării de a numi o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. mun. Chișinău, cu participarea reprezentanților SA „Semnal”, precum și de a obliga Departamentul Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare în colaborare cu SA „Semnal” să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, conform legislației în vigoare.

A afirmat că conform legislației în vigoare, Consiliul municipal Chișinău îi este impusă obligația de a efectua privatizarea fondului locativ din căminul din str. XXXXX mun. XXXXX, în baza documentelor eliberate de SA „Semnal” în anul 2004.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1-3, 14-19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 5, 33¹, 85 alin. (1), 166-167, 277-278 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, Mariei Țîcu și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat Mariei Țîcu pentru odaia nr. XX din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 20 septembrie 2016, reprezentanții Primăriei mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale, au solicitat suspendarea prezentului proces până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvență împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost suspendat procesul în prezenta cauză până la soluționarea cauzei la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016

„Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin decizia din 26 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de reprezentantul recurentei Direcția generale locativ-comunale și amenajare și menținută încheierea din 30 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza civilă nr. 3-1293/2016 la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, intervenient accesoriu Țicu Maria cu privire la anularea actului administrativ a fost transmisă spre verificarea posibilității conexării într-un singur proces cu cauza civilă la cererea depusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 aflată în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost dispusă separarea cauzelor care anterior au fost conexe și anume au fost separată în dosare aparte cauza la cererea SA „Semnal”, Mîndru Eduard împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea deciziei nr. 3/25-3 din 19 mai 2015; cererea SA „Semnal”, Cărăuș-Plăcintă Oxana, Lazu Maria, Hîncu Nadejda, Spînu Veaceslav, Mîndru Eduard, Pînzaru Veronica, Spînu Igor împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 și la cererea SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient Pretura Botanica privind anularea dispoziției nr. 767-d din 5 iulie 2016 cu privire la confirmarea evidenței locatarilor din blocul locativ din str. XXXXX”, de cauza SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, intervenient accesoriu Țicu Maria privind anularea Dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din mun. Chișinău, str. XXXXX, ultima fiind remisă pentru repartizare aleatorie.

Prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor dosarul civil SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, intervenient accesoriu Țicu Maria a fost repartizat în mod aleatoriu judecătorului Ciobanu Galina.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost dispusă pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare, cu fixarea ședinței de judecată.

Prin încheierea din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de terț Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610.

Prin hotărârea din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost constatată nulitatea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din mun. XXXXX str. XXXXX și a ordinului de repartitie seria Ci nr. 014969 eliberat la 15 iunie 2016 Mariei Țicu pentru apartamentul cu nr. XX din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Primarul general al mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 5 aprilie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

La 1 iunie 2021, Primarul general al municipiului Chișinău a depus o cerere în instanța de apel, prin care a solicitat suspendarea prezentului proces până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 23 noiembrie 2021, Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 16 decembrie 2021, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca neîntemeiate.

A menționat că încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău, prin care în scopul asigurării acțiunii depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ, a fost suspendată executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, fiind aplicat sechestru asupra bunului imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, a fost adoptată la 15 iunie 2016, însă dispoziția contestată a fost emisă la 8 iunie 2016.

Prin urmare, încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău nu poate avea efect retroactiv asupra dispoziției contestate/anulate din 8 iunie 2016

A evidențiat că instanța nu a luat în considerație faptul că prin pct. 3 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX, a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX.

Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost contestată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru, Maria Lazu, Veronica Pînzaru, Oxana Carauș-Plăcinta, Igor Spânu, Nadejda Hîncu și alții, care se află spre examinare în cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, ședința a fost numită spre examinare a cauzei pentru data de 21 ianuarie 2022 ora 14:00.

A comunicat că vreo hotărâre a instanțelor naționale în acest sens nu există, instanța de judecată urmează să se expună pe marginea legalității/ilegalității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Așadar, dispoziția anulată/declarată nulă a fost emisă în baza deciziei legal emise a Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În cadrul instanțelor naționale toate 27 de dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău - acte subsecvente prin care au fost eliberate ordinele de repartiție pentru apartamentele din str. XXXXX au fost contestate de către SA „Semnal”.

Prin urmare, atât prima instanță, cât și instanța de apel urmau a suspenda la cererea participanților la proces sau din oficiu în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze.

A precizat că mai multe dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău au fost anulate de către instanță, dar există și altfel de hotărâri prin care instanța judecătorească a considerat legal emisă dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău (hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 12-3-36227-19062019 (dos. nr. 3-3010/19), menținută prin decizia nr. 2-19104470-02-3a-02062021 din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 623-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. 139 din str. XXXXX mun. XXXXX, Oxanei Cărăuș-Plăcintă”.

La 24 februarie 2022, în adresa SA „Semnal”, Mariei Țicu și Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 a fost expediată copia recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 13 vol. III), fiind recepționată de SA „Semnal” și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 88-89 vol. III).

Correspondența menționată expediată în adresa Mariei Țicu a fost returnată în adresa Curții Supreme de Justiție, de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 87 vol. III).

Astfel, este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

La 10 martie 2022, SA „Semnal”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință, prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care să fie considerat inadmisibil recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței

de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 27 octombrie 2021 (f. d. 228 vol. II).

Este cert și faptul că la 23 noiembrie 2021, Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 244-245 vol. II).

Decizia motivată din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată Primăriei mun. Chișinău, la 11 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 248 vol. II).

Se mai constată că la 16 decembrie 2021, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f. d. 1-10 vol. III).

Astfel, recursul depus de Primarul general al mun. Chișinău împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Astfel, prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare rezultă și din art. 219 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

După cum denotă actele cauzei, SA „Semnal” înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Țîcu Maria și Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/610, a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, Mariei Țîcu și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat Mariei Țîcu pentru odaia nr. XX din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea, a constatat nulitatea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din mun. XXXXX str. XXXXX și a ordinului de repartitie seria Ci nr. 014969 eliberat la 15 iunie 2016 Mariei Țîcu pentru apartamentul nr. XX, pentru apartamentul cu nr. XX din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

Judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel a judecat formal cauza, nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței și nu a stabilit cercul tuturor persoanelor ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză, prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Astfel, se constată că instanța de apel judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii, faptul că Primăria municipiului Chișinău nu era în drept de a emite acte de dispoziție în privința bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, deoarece nu dispune de un drept înregistrat în modul prevăzut de lege, ceea ce atrage nulitatea actului

administrativ individual contestat dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 626-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, Mariei Țicu și a actului subsecvent – ordinul de repartitie a spațiului eliberat Mariei Țicu, pentru apartamentul nr. XX din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

Instanța de recurs constată, însă, că o asemenea abordare de către instanța de apel este una pripită, instanța trebuind să clarifice toate circumstanțele ce au importanță majoră pentru soluționarea corectă a acestei cauze.

Așadar, pe tot parcursul examinării cauzei în fond, inclusiv și cererea de apel reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău a susținut că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost acceptată primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 și acceptată repetat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a blocului din str. XXXXX mun. XXXXX.

Aici, important este de menționat că SA „Semnal” a contestat în instanța de judecată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, iar prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost suspendat procesul în prezenta cauză până la soluționarea cauzei la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Totodată, prin decizia din 26 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de reprezentantul recurentei Direcția generale locativ-comunale și amenajare și menținută încheierea din 30 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Cu toate acestea însă, instanța de recurs conchide că deși la materialele cauzei nu a fost prezentată vreo hotărâre judecătorească irevocabilă pe marginea acțiunii depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, prima instanță, odată cu redistribuirea repetată a cauzei unu alt judecător raportor, în lipsa unei încheieri privind reluarea procesului în sensul art. 264 CPC, a emis încheierea din 19 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani prin care a fost dispusă pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare, cu fixarea ședinței de judecată.

De altfel, instanța de recurs constată că instanța de apel, judecând apelul Primarului general al mun. Chișinău, nu s-a expus asupra demersului depus la 1 iunie 2021 de către Primarul general al mun. Chișinău, în cadrul instanței de apel, în temeiul art. 261 lit. h) CPC, cu privire la suspendarea procesului până la pronunțarea unei noi hotărâri definitive și irevocabile în cauza conexă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal

Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 (f. d. 159-161 vol. II).

Or, reieșind din prevederile 195 Cod administrativ, în coroborare cu art. 261 lit. h) CPC, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

Pe de altă parte, instanța de recurs va nota că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în vigoare la acel moment, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În același timp, art. 2 din legea menționată prevede că, prin persoană vătămată într-un drept al său – se înțelege orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Așadar, în interpretarea acestei norme legale, este evident că examinarea prezentei cauze, implică, în primul rând, clarificarea situației ce ține anume de existența dreptului vătămat a SA „Semnal” prin adoptarea de către Consiliului municipal Chișinău a dispoziției contestate.

Pe când, instanțele de judecată nu au supus examinării nici într-un mod chestiunea cu privire la existența dreptului vătămat a SA „Semnal” în proces de insolabilitate în prezenta cauză.

Așa fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare deși au făcut trimitere la scrisoarea Preturii sectorului Botanica mun. Chișinău nr. 03-22/67 din 30 ianuarie 2015, nota informativă a Direcției generale locativ- comunale și amenajare nr. 1021/16 din 20 iulie 2016 și scrisoarea viceprimarului municipiului Chișinău nr. 04-120/9313 din 13 ianuarie 2015, acestea nu au ținut cont că din conținutul acestor înscrisuri se oglindește cu certitudine faptul că blocul locativ din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova (f. d. 230-231, 233 vol. I).

Asta mai cu seamă că și din extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat la 11 octombrie 2017, anexat la materialele dosarului, rezultă că blocul locativ din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova (f. d. 5 vol. II).

Astfel fiind, reieșind din prevederile pct. 6 și 7.3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 6 noiembrie 2017, Agenția are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv

exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ.

Agenția Proprietății Publice realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament inclusiv prin monitorizarea eficienței și a modului de utilizare a proprietății publice.

În acest context, instanța de recurs relevă că, pornind de la obiectul litigiului dedus judecății, examinând cauza în fond, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmasă să supună examinării și chestiunea cu privire la necesitatea atragerii statului, în persoana Agenției Proprietății Publice, în calitate de persoană terță în prezenta cauză.

Or, conform art. 205 alin. (1) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Respectiv, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și ale unui proces echitabil, Curții de Apel Chișinău îi revine o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei.

În acest sens, instanța de apel trebuia ab initio să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii, precum și cercul de persoane, subiecți ai raportului juridico-public litigios.

În instanța de apel, potrivit art. 194 din Codul administrativ, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. Iar, prin prisma art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Capitolului II din Cartea a treia, dacă din prevederile prezentului Capitol III nu rezultă altceva.

Din sensul normelor citate supra și ținând cont de specificul apelului în contencios administrativ, rezultă că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel trebuie să înlăture omisiunile de procedură admise de către prima instanță, printre care și atragerea în proces a terților ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs consideră că neatragera în proces a tuturor subiecților raportului juridico-public litigios afectează grav echitabilitatea procesului, deoarece nu se garantează egalitatea părților în drepturile procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, procesul fiind astfel lipsit de contradictorialitate.

Cerința procedurilor de contradictorialitate prevăzute de articolul 6 CEDO implică oportunitatea de a cunoaște și a comenta la proces observațiile făcute sau dovezile prezentate de cealaltă parte litigantă. Contradictorialitatea, în esență, presupune că materialul în cauză sau probele sunt puse la dispoziția ambelor părți (Ruiz Mateos c. Spaniei, 23 iunie 1993).

Față de toate aceste considerente și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea legislației procedurale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza

spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Țîcu Maria și Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/610 cu privire la declararea nulității actelor administrative, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Aliona Miron